

Raadsvoorstel

Onderwerp: Opvang asielzoekers werkhaven Huizen van 1 oktober 2024 tot 1 april 2025

Raadsvergadering	30 mei 2024, agendapunt .. - zie apart besluitblad -
Datum raadsvoorstel	29 april 2024
Bijlage(n)	5
Zaaknummer	Z.343614/D.1698065
Behandeld in commissie	Sociaal Domein 14 mei 2024, agendapunt ..
Portefeuillehouder	wethouder K. van Werven
Informatie bij	Tijs Bohm
E-mail / telefoonnummer	t.bohm@huizen.nl 06-10265745

Voorstel

(Geen) wensen en bedenkingen kenbaar maken ten aanzien van het voorgenomen besluit van het college om tijdelijk 200 asielzoekers op te vangen in de werkhaven van 1 oktober 2024 tot 1 april 2025 conform het geactualiseerde kader.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

De opvangcrisis in Nederland houdt nog altijd aan. Sinds begin 2021 levert Huizen haar bijdrage aan de opvang van asielzoekers door hotelschepen te faciliteren waarop maximaal 200 asielzoekers tijdelijk gehuisvest worden in de winterperiode van oktober tot april. Vorig jaar verzocht het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) aan ons college om de opvang van vluchtelingen op een hotelschip in Huizen voor de komende 3 jaar mogelijk te maken, steeds in de periode van oktober tot april.

Argumentatie

Op 17 oktober 2023 namen wij het definitieve besluit om mee te werken aan het verzoek van COA voor tijdelijke opvang in het winterseizoen van maximaal 200 vluchtelingen in de Werkhaven binnen het daarvoor gestelde kader (zie bijlage 1). Dit besluit volgde nadat uw raad in een extra raadsvergadering op 12 oktober 2023 uw positieve zienswijze kenbaar maakte ten aanzien van de kaders voor de opvang. Vervolgens heeft het COA tot afgelopen 1 april de opvang gerealiseerd op twee hotelschepen.

Zoals vastgelegd in het kader werkt de gemeente in principe mee aan het verzoek van het COA voor een periode van drie jaar, steeds in de periode van oktober tot april. Daarbij wordt ieder jaar in april met alle betrokkenen geëvalueerd, waarna het college in mei/juni een besluit neemt over het daaropvolgende seizoen op basis van de dan bestaande situatie in Nederland en de regio,

en op basis van resultaten uit de evaluatie van het vorige seizoen. Dit besluit legt ons college ieder jaar voor aan uw raad om eventuele wensen en bedenkingen in te brengen.

De evaluatie over de afgelopen periode heeft inmiddels plaatsgevonden. Op basis daarvan hebben wij het voornemen om opnieuw tijdelijk 200 asielzoekers op te vangen in de werkhaven van 1 oktober 2024 tot 1 april 2025 conform het geactualiseerde kader.

Op de achtergrond speelt nog mee, dat sinds 1 februari 2024 de Spreidingswet in werking is getreden, maar dat is voor dit voorstel niet van belang.

Samenvatting evaluatie

Het hotelschip lag afgelopen winter voor de derde keer in de Werkhaven. Er is steeds na afloop geëvalueerd. Ook nu is een evaluatie uitgevoerd. Dit keer in drie onderdelen.

1. *Toetsing aan de kaders*

De uitkomsten van de evaluatie zijn overwegend positief. De samenwerkende partijen en klankbordgroepen hebben met elkaar geconcludeerd, dat de opvang binnen de daarvoor gestelde kaders heeft plaatsgevonden.

2. *Algemene ervaringen en suggesties klankbordgroep en samenwerkende partijen*

Hoewel men het eens was over hoofdlijnen van de kaders, is er op een aantal punten verschil van inzicht, zoals de impact van de incidenten en de wijze waarop de opvang voortgezet dient te worden.

3. *Enquête onder omwonenden en inwoners Huizen*

De enquête was anoniem in te vullen met uitzondering van achterlating emailadres om dubbele deelname te voorkomen. Aan de enquête hebben 57 mensen deelgenomen waarvan 60% in de buurt van de Werkhaven woont. De meeste mensen geven aan tevreden tot zeer tevreden te zijn over de opvangperiode (58%). 16% van de mensen geeft aan neutraal te zijn. Ongeveer een kwart van de mensen is ontevreden en een enkeling is zeer ontevreden. De direct omwonenden zijn als groep iets positiever dan de groep overige inwoners. Het verschil is dat direct omwonenden minder vaak neutraal zijn (9%), en in plaats daarvan (zeer) positief (66%)

Tot slot heeft een meerderheid van de mensen suggesties gegeven over een eventueel vervolg (39 personen). Bijna driekwart van deze mensen zou graag zien dat de opvang in de Werkhaven voortgezet wordt. 37% van de inwoners geeft daarbij aan dat ze graag zouden zien dat de opvang voortaan ook in de zomer plaats gaat vinden. 8% geeft aan dat ze het liefst zouden zien dat de opvang wordt stopgezet en 13% ziet de opvang graag op een andere locatie.

Een managementsamenvatting en uitgewerkte rapportages op de drie onderdelen zijn als bijlage opgenomen.

Kaders opvang

Voor de komende periode gelden dezelfde kaders, die vorig jaar zijn vastgesteld (zie bijlage). Vanwege het aangescherpte landelijke beleid van het COA is het weren van zogenaamde veiligelanders niet meer toegestaan. Om die reden zijn de kaders op dit punt geactualiseerd. In de praktijk zal dit niet leiden tot grote verschillen, omdat het totaal aantal veiligelanders de laatste jaren niet boven de 2 procent uitkomt (4 personen op 200).

Argumenten

Er zijn twee argumenten voor het instemmen met de opvang van asielzoekers op een hotelschip (of schepen) de komende winterperiode van 1 oktober 2024 tot 1 april 2025:

1. *Bijdrage aan opvang asielzoekers*

De gemeente Huizen heeft op dit moment geen structurele opvanglocaties voor asielzoekers, terwijl de crisis nog altijd voortduurt en niet op korte termijn eindigt. De door het rijk geformuleerde opgave voor de gemeente Huizen betreft een aantal van 239 (voltijds) opvangplekken. Hoewel de opvangplekken op de hotelschepen niet meetellen in de opgave

van de Spreidingswet (want niet doorlopend van 1 juli 2025 t/m 1 februari 2026), levert Huizen op deze manier wel degelijk een bijdrage aan de aanpak van de asielcrisis door opnieuw een half jaar lang opvang te bieden aan 200 asielzoekers.

2. *Uitkomst evaluatie voorgaande periode overwegend positief*

De uitkomsten van de laatste evaluatie geven ons vertrouwen om opnieuw en samen met de Huizer samenleving een veilige plek te bieden aan asielzoekers nu het nodig is.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Alternatieven

Er zijn vijf alternatieven:

1. *Geen opvang bieden aan asielzoekers*

Het alternatief is om tijdelijke noodopvang op een hotelschip in de haven niet toe te staan. Als er geen alternatief wordt geboden in de vorm van opvang op een andere locatie in de gemeente Huizen, handelt de gemeente in strijd met de Spreidingswet. De gemeente neemt dan het risico dat het Rijk, op kosten van de gemeente, overgaat tot het aanwijzen van opvanglocaties.

2. *Twee keer een half jaar opvang in de winterperiode tot 1 april 2026*

Ons college zou, op basis van de meest recente evaluatie, de afweging kunnen maken om voor de komende twee winterperiodes opvang in de Werkhaven mogelijk te maken zonder tussentijdse evaluatie.

3. *Aaneengesloten periode (inclusief zomer) van 1 oktober 2024 tot 1 april 2026*

Ons college zou de opvang van asielzoekers kunnen uitbreiden door in te stemmen met het doorlopend faciliteren van de hotelschepen in de Werkhaven van 1 oktober 2024 tot 1 april 2026, inclusief de zomerperiode. Het voordeel van deze keuze is dat op deze manier de opgave voor opvang van asielzoekers in het kader van de Spreidingswet dicht benaderd wordt. Deze optie is echter in strijd met de onlangs aangenomen motie die ons college opdraagt gedurende de termijn van de kabinetsformatie geen besluiten te nemen voor verdere uitbreiding van de opvangvoorzieningen voor asielzoekers.

4. *Opschalen naar opvang van 239 personen (volgens spreidingswet)*

De opgave voor de gemeente Huizen voor opvang van asielzoekers in het kader van de Spreidingswet betreft 239 asielzoekers, waarvan 20 minderjarig. Door in te stemmen met een verhoging van het aantal op te vangen asielzoekers van 200 naar 239 zou deze opgave dichter benaderd worden. Deze optie is echter eveneens in strijd met de onlangs aangenomen motie.

5. *Andere locatie voor opvang van asielzoekers*

De opvang van asielzoekers kan op een andere locatie of in een andere vorm binnen de gemeente worden gerealiseerd: verplaatsing van de hotelschepen naar een andere locatie aan een kade, nieuw te realiseren (flexibele) huisvesting of door het transformeren van bestaand vastgoed. Deze optie lijkt moeilijk haalbaar vanwege de vergelijkbare opgave voor huisvesting van Oekraïners (bijvoorbeeld Hotel Newport). en is tevens in strijd met de onlangs aangenomen motie.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

Vanaf de start van de opvang op hotelschepen in de Werkhaven is er een klankbordgroep met buurtbewoners en vertegenwoordiging van ondernemers ingericht die maandelijks onder voorzitterschap van burgemeester en/of betrokken wethouder bijeenkomt. Na afloop van elke opvangperiode wordt via een evaluatie getoetst of de opvang heeft voldaan aan de daarvoor opgestelde kaders. Daarnaast is na afloop van de afgelopen opvangperiode een enquête uitgezet onder alle inwoners van Huizen om ervaringen en opmerkingen op te halen. De inbreng van de klankbordgroepleden en stakeholders en uitkomsten van de evaluatie zijn meegenomen in dit voorstel.

Toegankelijkheid

Niet van toepassing.

Beslistermijn

Niet van toepassing.

Financiële paragraaf

De komst van de opvang kost de gemeente Huizen geen geld. Alle kosten worden gedekt door de rijksoverheid en daarnaast ontvangt de gemeente een bescheiden vergoeding uit de faciliteitenregeling. Hiernaast wordt liggeld betaald aan de gemeente. De inkomsten en uitgaven rondom de tijdelijke noodopvang worden separaat geadmistreerd.

Overige Raadsinformatie**Bevoegdheid**

Betreft de dagelijkse bestuursbevoegdheid van het college o.g.v. artikel 160 Gemeentewet, waarbij het college het voorgenomen besluit voor wensen en bedenkingen aan uw raad voorlegt.

Collegeprogramma

Niet van toepassing.

Begroting

Niet van toepassing.

Eerdere besluiten

Collegebesluit 17 oktober 2023: meewerken aan het verzoek van COA voor tijdelijke opvang in het winterseizoen van maximaal 200 vluchtelingen in de Werkhaven binnen het daarvoor gestelde kader (zie bijlage 1).

Daarbij wordt ieder jaar in april met alle betrokkenen geëvalueerd waarna het college in mei/juni een besluit neemt over het daaropvolgende seizoen op basis van de dan bestaande situatie in Nederland en de Regio en op basis van resultaten uit de evaluatie van het vorige seizoen. Dit besluit legt het college ieder jaar voor aan de gemeenteraad om eventuele wensen en bedenkingen in te brengen.

Voorgeschreven procedure

Niet van toepassing.

Kader- en beleidsnota's

Zie eerdere besluiten.

Evaluatie

Zie bijlagen.

Bijlagen

Bijlage 1. Kaders opvang asielzoekers op hotelschepen in Werkhaven

Bijlage 2. Managementsamenvatting evaluatie opvangperiode 1 oktober 2023 tot 1 april 2024

Bijlage 2a. Evaluatie kaders (samenwerkende partijen en klankbordgroepleden)

Bijlage 2b. Evaluatie overige ervaringen en suggesties (samenwerkende partijen en klankbordgroepleden)

Bijlage 2c. Enquête ervaringen en suggesties (omwonenden en inwoners Huizen)

Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

Advies raadscommissie

[in te vullen door raadsgriffier]